

Parlamentul României Camera Deputaților
GRUPUL PARLAMENTAR AL U.D.M.R

Nr. A / UDMR / 159 / 03.06.2026

Întrebare

Către: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor

În atenția Doamnei Diana-Anda Buzoianu

De la: deputat Szabó Ödön – Circumscripția electorală 05 Oradea

Obiectul întrebării: Punct de vedere privind proiectul de Hotărâre a Guvernului referitor la Normele metodologice privind proveniența lemnului, trasabilitatea, circulația și comercializarea materialelor lemnoase – SUMAL 3.0

La data de 08.05.2026 a fost postat pe site-ul Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor la secțiunea transparență decizională proiectul de Hotărâre a Guvernului privind aprobarea Normelor metodologice referitoare la proveniența lemnului, trasabilitatea, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și proveniența și circulația materialelor lemnoase destinate consumului propriu al proprietarului.

Apreciez necesitatea modernizării sistemului SUMAL și importanța consolidării instrumentelor de trasabilitate și control în domeniul silvic. Combaterea tăierilor ilegale și asigurarea unei trasabilități reale a materialelor lemnoase reprezintă obiective legitime și necesare. Tocmai din acest motiv, cadrul normativ care stă la baza SUMAL 3.0 trebuie să fie riguros, previzibil, coerent juridic și aplicabil unitar de către toate autoritățile competente.

În urma analizării proiectului de act normativ, atrag atenția asupra unei probleme juridice majore privind definirea materialelor lemnoase „fără proveniență”, în special în ipoteza în care acestea sunt descărcate într-o altă locație decât cea înscrisă în avizul de însoțire.

Potrivit proiectului, materialele lemnoase descărcate într-o altă locație decât cea prevăzută în aviz sunt considerate materiale lemnoase „fără proveniență”. Această soluție normativă ridică două probleme fundamentale: una de constituționalitate și legalitate penală, iar cealaltă de logică juridică și coerență normativă.

1. Definirea prin Hotărâre de Guvern a unei noțiuni relevante pentru răspunderea penală Noul Cod silvic, adoptat prin Legea nr. 331/2024, incriminează, la art. 151, anumite fapte privind transportul și depozitarea materialelor lemnoase fără documente justificative sau fără proveniență legală. În acest context, conținutul concret al noțiunii de „fără proveniență” devine esențial pentru delimitarea dintre răspunderea contravențională și răspunderea penală. Or, dacă o Hotărâre de Guvern ajunge să definească ipoteze care pot determina încadrarea unei fapte ca infracțiune, există riscul ca un element constitutiv al ilicitului penal să fie stabilit printr-un act administrativ normativ, cu forță juridică inferioară legii.

Potrivit art. 23 alin. (12) din Constituția României, nicio pedeapsă nu poate fi stabilită sau aplicată decât în condițiile și în temeiul legii. Principiul legalității incriminării - nullum crimen sine lege - impune ca fapta penală, elementele sale esențiale și condițiile de angajare a răspunderii penale să fie prevăzute de lege, nu completate prin acte normative subsecvente într-o manieră care modifică sau extinde sfera răspunderii penale.

Prin urmare, definirea prin Hotărâre de Guvern a unor situații care transformă materialul lemnos în material „fără proveniență”, cu posibile consecințe penale, poate depăși limitele constituționale ale reglementării secundare.

2. Confuzia dintre proveniență și destinație

A doua problemă este una de logică juridică și de coerență a trasabilității.

Proveniența materialului lemnos este o calitate, caracteristică, care se stabilește la momentul recoltării, punerii în circulație sau expedierii, prin documentele justificative aferente. Ea privește originea legală a materialului lemnos și existența documentelor care atestă această origine.

Descărcarea într-o altă locație decât cea înscrisă în aviz este, prin natura sa, un eveniment ulterior expedierii. Aceasta poate constitui, după caz, o abatere de la regimul de transport, o nerespectare a destinației declarate sau o încălcare a obligațiilor de raportare în sistemul informatic. Însă o asemenea abatere nu poate modifica retroactiv proveniența materialului lemnos.

A califica automat materialul lemnos ca fiind „fără proveniență” doar pentru că a fost descărcat într-o altă locație decât cea înscrisă în aviz înseamnă a confunda două noțiuni distincte: proveniența și destinația.

Proveniența privește originea legală a materialului lemnos. Destinația privește locul unde materialul lemnos urmează să fie transportat sau descărcat. Aceste două elemente se află pe paliere juridice și temporale diferite. O abatere privind destinația nu poate anula, prin ficțiune juridică, proveniența legală deja dovedită.,

În forma actuală propusă reglementarea creează astfel o ficțiune juridică discutabilă: un material lemnos care are proveniență legală certificată poate deveni „fără proveniență” printr-un eveniment ulterior, care nu are legătură cu originea sa, ci cu modul de executare a transportului.

3. Risc de aplicare neunitară și tratament juridic inegal

Menținerea unei asemenea formulări este de natură să genereze aplicări neunitare în practică. Din informațiile existente la nivelul operatorilor și al autorităților cu atribuții în domeniu, maniera lacunară de reglementare a condus deja la interpretări diferite în cazuri similare.

Pentru fapte identice sau comparabile, unele persoane sunt sancționate contravențional, în timp ce altora li se întocmesc dosare penale și li se confiscă mijloacele de transport. O asemenea diferență de tratament juridic, generată de neclaritatea normei, este incompatibilă cu principiile statului de drept, cu previzibilitatea legii și cu exigența aplicării unitare a normelor sancționatorii.

Într-un domeniu cu consecințe juridice și economice semnificative, norma trebuie să permită destinatarilor să prevadă în mod rezonabil consecințele conduitei lor, iar autorităților să aplice legea în mod coerent, proporțional și nediscriminatoriu.

4. Propunere de modificare

Având în vedere cele de mai sus, solicit reanalizarea dispoziției care califică materialele lemnoase descărcate într-o altă locație decât cea înscrisă în aviz ca fiind materiale „fără proveniență”.

Consider necesar ca proiectul de Hotărâre a Guvernului să distingă clar între:

- a) materiale lemnoase fără proveniență legală, respectiv materiale pentru care nu se poate dovedi originea legală prin documentele prevăzute de lege;
- b) materiale lemnoase transportate sau descărcate cu încălcarea condițiilor înscrise în aviz, situație care poate atrage răspundere contravențională sau alte măsuri administrative, în funcție de gravitatea faptei, dar care nu trebuie calificată automat ca lipsă a provenienței;
- c) situații de fraudă sau eludare deliberată a trasabilității, care trebuie definite expres, clar și previzibil prin lege, atunci când pot produce consecințe penale.

În mod concret, propun eliminarea calificării automate a descărcării într-o altă locație ca situație de „fără proveniență” și înlocuirea acesteia cu o formulare distinctă, de tipul:

„Descărcarea materialelor lemnoase într-o altă locație decât cea înscrisă în aviz constituie nerespectare a destinației declarate în documentul de transport și se sancționează potrivit dispozițiilor legale aplicabile, fără a afecta, prin ea însăși, proveniența legală a materialelor lemnoase, atunci când aceasta este dovedită prin documentele prevăzute de lege.”

Această soluție ar păstra posibilitatea sancționării abaterilor reale, dar ar evita confuzia dintre proveniență și destinație și ar reduce riscul încadrărilor penale arbitrare.

5. Necesitatea unei corelări legislative

Totodată, solicit Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor să analizeze oportunitatea inițierii unei corelări legislative cu Legea nr. 331/2024 privind Codul silvic, astfel încât noțiunile relevante pentru răspunderea penală să fie reglementate la nivel de lege, într-o manieră clară, previzibilă și conformă exigențelor constituționale. Normele metodologice pot detalia proceduri tehnice, fluxuri informatice, obligații de raportare și modalități de verificare, însă nu ar trebui să introducă, să extindă sau să redefinească elemente cu impact asupra sferei ilicitului penal.

În concluzie, solicit revizuirea proiectului de Hotărâre a Guvernului în sensul clarificării noțiunii de „proveniență” și al eliminării ficțiunii juridice potrivit căreia descărcarea într-o altă locație transformă automat materialul lemnos în material „fără proveniență”.

O reglementare clară, proporțională și constituțională este esențială atât pentru protejarea fondului forestier, cât și pentru protejarea operatorilor de bună-credință împotriva unor interpretări arbitrare sau disproporționate.

Având în vedere cele de mai sus vă rog să îmi răspundeți la următoarele întrebări:

- 1) În urma analizării propunerilor transmise, acestea se vor regăsi în forma finală a actului normativ?
- 2) Când considerați că Hotărârea de Guvern va fi adoptată și publicată în Monitorul Oficial

Solicite răspuns în scris.

Szabó Ödön deputat UDMR